

..... فارسی و نگارش

ماه	شماره هفته	تاریخ	صفحات کتاب	شماره مفاهیم کلیدی درس
مهر	۱	۰۷/۰۷	۵ تا ۲	۹ تا ۱
	۲	۰۷/۱۴	۸ تا ۶	۱۲ تا ۱۰
	۳	۰۷/۲۱	۱۱ تا ۹	۲۰ تا ۱۳
	۴	۰۷/۲۸	۱۴ تا ۱۲	۲۵ تا ۲۱
آبان	۵	۰۸/۰۵	۱۹ تا ۱۵	۳۱ تا ۲۶
	۶	۰۸/۱۲	۲۲ تا ۲۰	۳۷ تا ۳۲
	۷	۰۸/۱۹	۲۶ تا ۲۳	۴۲ تا ۳۸
	۸	۰۸/۲۶	۳۰ تا ۲۷	۴۶ تا ۴۳
آذر	۹	۰۹/۰۳	۳۵ تا ۳۲	۵۸ تا ۴۷
	۱۰	۰۹/۱۰	۴۰ تا ۳۶	۶۷ تا ۵۹
	۱۱	۰۹/۱۷	۴۴ تا ۴۱	۷۵ تا ۶۸
	۱۲	۰۹/۲۴	۴۸ تا ۴۵	۷۹ تا ۷۶
دی	۱۳	۱۰/۰۱	۵۵ تا ۵۰	۹۳ تا ۸۰
	۱۴	۱۰/۰۸	۵۸ تا ۵۶	۱۰۰ تا ۹۴
	۱۵	۱۰/۱۵	۶۲ تا ۵۹	۱۰۳ تا ۱۰۱
	۱۶	۱۰/۲۲	۶۶ تا ۶۴	۱۱۰ تا ۱۰۴
	۱۷	۱۰/۲۹	—	آزمون نوبت اول
بهمن	۱۸	۱۱/۰۶	۶۹ تا ۶۷	۱۱۶ تا ۱۱۱
	۱۹	۱۱/۱۳	۷۴ تا ۷۲	۱۲۲ تا ۱۱۷
	۲۰	۱۱/۲۰	۷۷ تا ۷۵	۱۲۶ تا ۱۲۳
	۲۱	۱۱/۲۷	۸۲ تا ۷۹	۱۳۱ تا ۱۲۷
اسفند	۲۲	۱۲/۰۴	۸۵ تا ۸۳	۱۳۷ تا ۱۳۲
	۲۳	۱۲/۱۱	۸۸ تا ۸۶	۱۴۲ تا ۱۳۸
	۲۴	۱۲/۱۸	۹۱ تا ۸۹	۱۴۹ تا ۱۴۳
	۲۵	۱۲/۲۵	۹۶ تا ۹۲	۱۵۵ تا ۱۵۰
فروردین	—	۰۱/۰۵	—	—
	—	۰۱/۱۱	—	—
	۲۶	۰۱/۱۷	۱۰۰ تا ۹۷	۱۵۹ تا ۱۵۶
	۲۷	۰۱/۲۴	۱۰۵ تا ۱۰۲	۱۶۷ تا ۱۶۰
اردیبهشت	۲۸	۰۱/۳۱	۱۰۸ تا ۱۰۶	۱۷۵ تا ۱۶۸
	۲۹	۰۲/۰۷	۱۱۴ تا ۱۰۹	۱۸۵ تا ۱۷۶
	۳۰	۰۲/۱۴	مرور	
	۳۱	۰۲/۲۱	مرور	
	۳۲	۰۲/۲۸	—	
خرداد				

بودجه‌بندی هر کلاس یا هر کتاب با توجه به شرایط منطقه بسته می‌شود و هر آموزگار ممکن است با توجه به شرایط کلاسی خود بودجه‌بندی خاصی را در نظر بگیرد. بودجه‌بندی‌های کائو پیشنهادی است.

نهادها

فصل ۱

کتابخانه‌ی کلاس ما

درس ۱

شماره مطالعیم

۵

فارسی و نگارش

شماره فصل

۱

مفاهیم کلیدی درس

- ۱) خداشناسی و سپاس‌گزاری از خدا
- ۲) تقویت مهارت خواندن
- ۳) تقویت مهارت گوش کردن
- ۴) تقویت مهارت گفتن
- ۵) معنی و مفهوم واژه‌های ستایش
- ۶) درک مفهوم شعر «بهترین سرآغاز» آغاز هر کاری با نام خدا و یاری خواستن از خدا
- ۷) تاریخ ادبیات: «نظامی»
- ۸) آشنایی با کتاب و کتابخانه / فرهنگ مطالعه
- ۹) معنی و مفهوم واژه‌های درس
- ۱۰) واژه‌سازی با پیشوند «هم»
- ۱۱) ترکیب واژه‌های مختوم به «ه» (ا) با «ای»
- ۱۲) نکات نگارشی (طرح گفت‌وگو بین دو موجود بی‌جان)
- ۱۳) حفظ شعر «یار مهربان»
- ۱۴) معنی و مفهوم واژه‌های شعر «یار مهربان»
- ۱۵) تاریخ ادبیات: «عباس یمینی شریف»

● معنی واژه‌های «ستایش»

گرامی	عزیز:
سرزمین، میهن	کشور:
همدم	مونس:
پیروز	موفق:
شادمانی	نشاط:
کمک ۵	یاری:

اکنون:	حالا
پروردگار:	خدا
روانم:	روح و جانم
سپاس‌گزارم:	ممنونم
ستایش:	پرستیدن، شکرگزاری
سرآغاز:	مقدمه
شروع:	آغاز، اوّل

دوم دبستان

۲

● معنی واژه‌های درس «کتابخانه‌ی کلاس ما»

آموزگار:	معلم	مشورت:	هم‌فکری، نظر دیگران را خواستن
احوال‌پرسی:	حال و احوال کسی را پرسیدن	مفید:	سودمند
اشاره:	نشان دادن، توجه کردن	نماینده:	کسی که از طرف کسی یا گروهی، کاری
پیشنهاد:	نظر	انجام دهد.	
گروه:	دسته	ویژه:	مخصوص
گفت‌وگو کردن:	صحبت کردن	هم‌فکری:	با هم درباره‌ی موضوعی فکر کردن ۹

● معنی واژه‌های بخوان و حفظ کن «یار مهربان»

بی‌زیان:	بی‌ضرر	غافل:	بی‌خبر، ناآگاه
پند:	نصیحت	فراوان:	بسیار، زیاد
خوش‌بین:	خوش‌سخن، خوش‌صحبت	مباش:	نباش
سود:	فایده	یار:	دوست ۱۴

..... ۸ مفاهیم آموزشی ۸>

● واژه‌سازی

ساخت واژه با کمک «هم»

در این درس، با ساخت واژه به کمک «هم» آشنا می‌شوید. اکنون به مثال‌های زیر توجه کنید:

الف) هم + راز ← هم‌راز ← یعنی کسانی که یک راز مشترک دارند.

ب) هم + رنگ ← هم‌رنگ ← یعنی چیزهایی که رنگ‌های مثل هم دارند.

پ) هم + جنس ← هم‌جنس ← یعنی چیزهایی که جنس شبیه به هم دارند.

همان‌طور که می‌بینید، با افزودن «هم» به واژه‌های بالا، یک واژه‌ی جدید ساخته شده است.

نکته «هم» به تنهایی معنایی ندارد؛ ولی در ابتدای بعضی واژه‌ها که می‌آید، واژه‌ی جدید با معنای

جدید می‌سازد. ۱۵

• دانش زبانی

واژه‌سازی با کمک «هم»

موارد زیر را با دقت بخوانید:

• لانه + ای ← لانه‌ای • پرنده + ای ← پرنده‌ای • دیده + ای ← دیده‌ای

• گناه + ی ← گناهی • سیاه + ی ← سیاهی • راه + ی ← راهی

همان‌طور که می‌بینید، واژه‌هایی که صدای آخر آن‌ها «ه» (ا) باشد با «ای» ترکیب می‌شوند و واژه‌هایی که صدای آخر آن‌ها «ه» (ه) باشد، با «ی» ترکیب می‌شوند.

نکته گاهی آخر واژه‌ای به هیچ‌کدام از حروف (ا-ه) یا (ه-هه) ختم نمی‌شوند، در پایان این واژه‌ها

نیز حرف «ی» قرار می‌دهیم.

به این مثال‌ها توجه کنید:

• جدید + ی ← جدیدی • کتاب + ی ← کتابی • ملایم + ی ← ملایمی

شماره مطالعیم

۱۱

فارسی و نگارش

شماره فصل

۱

• تاریخ ادبیات

نظامی: نظامی گنجوی شاعر و داستان‌سرای ایرانی است که در قرن ششم هجری زندگی می‌کرد. او در شهر گنجه به دنیا آمد و در همان‌جا از دنیا رفت. اثر معروف وی «**خمسه**» یا «**پنج گنج**»

نام دارد. ۷

عباس یمینی شریف: از نخستین شاعران و نویسندگان کودک در ایران است. در تهران متولد شد و در تهران هم از دنیا رفت. از آثار معروف وی می‌توان به «**باغ دوستی**» و

«**نیم قرن در باغ شعر کودکان**» اشاره کرد. ۱۵

..... ۳ تمرین ۸ ۴

درست نادرست

الف درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

☐ ☐

۱- نام خدا بهترین سر آغاز برای هر کاری است.

☐ ☐

۲- واژه‌ی «کلبه» + «ای» می‌شود «کلبه‌ای».

☐ ☐

۳- شعر «ای نام تو بهترین سر آغاز / بی‌نام تو، نامه‌کی کنم باز»

درباره‌ی «نامه» سروده شده است.

دوم دبستان

۴

ب جاهای خالی را پر کنید.

۴- شعر زیر را با واژه‌های مناسب کامل کنید.

« _____ دهم فراوان
من _____ هنرمند
من _____ پند دامن
با _____ و بی _____ »

ب جور کنید.

۵- واژه‌های هم معنی را به هم وصل کنید.

● مونس	● روح و جان
● ویژه	● فایده
● روان	● همدم
● سود	● مخصوص

۶- واژه‌هایی که با کمک «هم» ترکیب جدید و بامعنایی می‌سازند، رنگ بزنید و مانند نمونه، داخل کادر بنویسید.

سفر بچه بازی گوش صدا راه مهربان خانه

همسفر -

۷- با توجه به واژه‌های زیر، ابتدا هر واژه را به «ای» / «ی» وصل کنید سپس ترکیب ساخته شده را در جمله‌ی مناسب و مربوط به آن قرار دهید.

● موزه	● ای
● سیاه	● ی
● شبیه	
● قطعه	

الف) در شهر اصفهان _____ بسیار زیبا و جذاب دیدم.

ب) پدرم می‌گوید: «بعد از هر _____ سپیدی است.»

پ) پشت شیشه‌ی مغازه‌ای نوشته بود: _____ طلا پیدا شده است.

ت) دیروز یکی از دوستانم گفت: «تو چقدر به پدرت _____!»

ن گزینہ ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۸- کدام گزینہ، راہ سپاس گزاری از خداوند نیست؟

- (۱) نماز خواندن (۲) گردش در طبیعت (۳) کمک به نیازمندان

۹- کدام واژه از ترکیب با «هم» ساخته نشده است؟

- (۱) همنام (۲) همشہری (۳) همدان

۱۰- شعر «یار مہربان» از زبان چہ کسی است؟

- (۱) کتاب (۲) یار (۳) دوست

ن به پرسش های زیر پاسخ دهید.

۱۱- شاعر شعرهای «یار مہربان» و «بہترین سرآغاز» بہ ترتیب چہ کسانی هستند؟

الف) _____ ب) _____

۱۲- مانند نمونہ، کامل کنید.

الف) آشیانہ + ای ← آشیانہ ای ب) نگاه + _____ ← گناہی

پ) _____ + _____ ← مغازہ ای ت) _____ + _____ ← گناہی

۱۳- با شنیدن واژہ ی «کتاب»، چہ چیزهای دیگری را بہ یاد می آورید؟ در جاہای خالی بنویسید.

حالا، جملہ ای بنویسید کہ این پنج واژہ در آن بہ کار رفته باشد.

۱۴- واژہ ها را مرتب کنید و جملہ بسازید سپس جملہ ها را با صدای بلند بخوانید.

الف) کارهایمان - کنیم - را - ما - پروردگار - نام - شروع - باید - با.

ب) دوست - انتخاب - ہم - مانند - می کنیم - کتاب - را - پس از - خوب - ہم فکری.

شماره مطالعہ

فارسی و نگارش

شماره فصل

دوم دبستان

۱۵- من کتاب فارسی کلاس دوم دبستان هستم؛ به من کمک کنید تا برای هم‌کلاسی‌هایتان بنویسیم که خواندن یک کتاب خوب چه فایده‌هایی دارد؟ (منتخب معلمان برگزیده)

۱۶- من سارا هستم و در کلاس دوم درس می‌خوانم. می‌خواهم با کمک مادرم و راهنمایی شما برای اتاقم یک کتاب‌خانه‌ی کوچک تهیه کنم. دوستان خوبم! به نظر شما چه کتاب‌هایی برای من مناسب است و چگونه می‌توانم آن‌ها را تهیه کنم و در کتاب‌خانه‌ام بچینم؟

۱۷- با توجه به تصویر، داستان نیمه‌کاره‌ی زیر را بخوانید و آن را کامل کنید.
در یک روز گرم تابستانی، امیر که زیر سایه‌ی درختی نشسته بود و کتابی را مطالعه می‌کرد، ناگهان صدایی شنید! آن صدای درخت بود که...

شماره مفاهیم

فارسی و نگارش

شماره فصل

۱۸- از پدر یا مادرتان بخواهید شعر زیر را با صدای بلند برای شما بخوانند و شما با دقت به آن گوش کنید.

دوست می دارم تو را. / ای رفیق مهربان / تو همیشه بوده ای / آشنا و هم زبان

روزها. پُر می شود / با تو. تنهایی من / می شود شب. حرف تو / شعر لایبی من / مثل گنجشک و کلاغ / بال داری.
می پری / و مرا تا آسمان / تا به دریا می پری / زندگی در پیش تو / خوب و شیرین می شود / شادمانی می رسد. /
غصه هایم می رود.

تا که تنهایی شوم. / تو صدایم می کنی / با تمام این جهان. / آشنایم می کنی!
شاعر: جعفر ابراهیمی نصر
حالا با توجه به شعر، به پرسش ها پاسخ دهید.

الف) تنهایی شما را چه چیزی پُر می کند؟

ب) با خواندن کتاب به کجاها می روید و با چه چیزهایی آشنا می شوید؟

پ) در عبارت «زندگی در پیش تو خوب و شیرین می شود» منظور از تو چه کسی است؟

۱۹- شعر زیر را بخوانید و پررنگ کنید سپس یک بار به صورت خوش نویسی و زیبا از روی آن بنویسید.

بخوان آری همیشه تو کتابی مبادا از کتاب. رو بر بتابی

اگر باشد غذای جسم. کبابی غذای روح هم باشد کتابی

«شاعر: سلمان بوکانی»

شماره مطالعه

فارسی و نگارش

شماره فصل

مفاهیم تکمیلی شما

دوم دبستان

محتوای بیشتر خودتو ارزیابی کن

آزمون دی ماه شماره ۱

(تهران - مدرسه ی همتا - ۱۴۰۰)

الف) درست یا نادرست بودن جمله های زیر را با علامت × مشخص کنید.

درست نادرست

- ۱- چوپان مرد درست کاری بود. ☐ درست ☐ نادرست
- ۲- شعر «ستاره» از جعفر ابراهیمی است. ☐ درست ☐ نادرست
- ۳- خرس کوچولو با میکروب ها جنگید. ☐ درست ☐ نادرست

ب) جاهای خالی را با کلمات یا جمله های مناسب کامل کنید.

۴- به کسی که در اداره کار می کند می گویند.

۵- به کسی که کلید می سازد می گویند.

۶- داروخانه یعنی

۷- کتاب خانه یعنی

۸- با حجاب یعنی

پ) گزینه ی صحیح را با علامت ✓ مشخص کنید.

۹- شکل «ی» در آخر کدام کلمه صدای «آ» می دهد؟

۱) شیرینی ۲) چای ۳) موسی ۴) آبی

۱۰- این کتاب یعنی کتابی که است.

۱) نزدیک ۲) دور ۳) خیلی دور ۴) خیلی نزدیک

۱۱- در کدام یک از کلمه های زیر نشانه ی «ه» در آن صدای (ا) می دهد؟

۱) ماه ۲) خوش مزه ۳) راه ۴) کاه

۱۲- فردا از حسین، دوستم عذرخواهی می کنم.

۱) حتماً ۲) اتفاقاً ۳) معمولاً ۴) مثلاً

ت به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱۳- کلمات مربوط به یکدیگر را پیدا کنید و به هم وصل کنید.

مراقبت	آهسته	آغاز	سعی	نصیحت	خوش حال	تند
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
شروع	نگهداری	آرام	شاد	پند	تلاش	سریع

۱۴- کلمات درهم ریخته را مرتب کنید و جمله بسازید.

الف) سخن - آدم - دعا - با خدا - می گوید - در - موقع

ب) شاداب - کسی - این - را - پرورش - گل های - چه - می دهد؟

۱۵- مخالف هر کلمه را مقابل آن بنویسید.

دشمن ≠ _____ بالا ≠ _____ جوان ≠ _____
دیر ≠ _____ بیدار ≠ _____ افزایش ≠ _____

۱۶- با استفاده از کلمات (من - تو - او - ما - شما - آن ها) جمله ها را کامل کنید.

الف) _____ کتاب می خوانی؟ (ب) _____ دعا کردم.
پ) _____ به خیابان رفتند. (ت) _____ به مدرسه آمد.

۱۷- با استفاده از کلمات زیر داستانی کوتاه در چند سطر بنویسید.

زیارت - مریم - تشکر - مادر بزرگ - دعا - سوغاتی - مهربان